

ת"פ 50021/02/18 - מדינת ישראל נגד מחמוד עבאסי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 50021-02-18 מדינת ישראל נ' עבאסי

בפני
בעניין: כבוד השופט איתן כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מחמוד עבאסי

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירת גניבה לפי סעיף 348 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

כתב האישום המתוקן

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 13.09.2017 בשעה 06:15 לערך, בבית החולים "כפר שאול", הבחין הנאשם שעבד במקום בניקיון, בתיקו של חולה (להלן: "המתלונן" או "הבעלים") כשהוא מונח על אחד מהמושבים בלובי המחלקה. הנאשם לקח את התיק, נכנס לחדר כביסה סמוך, נטל מהתיק 220 ₪ (להלן: "הכסף"), שם בכיסו והחזיר את התיק למקומו.

הנאשם הורשע על שבמעשיו, נטל ונשא כסף ששייך למתלונן וזאת ללא הסכמתו, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב וכשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הכסף מן הבעלים שלילת קבע.

תמצית טיעוני הצדדים וראיות לעונש

3. ב"כ המאשימה, עו"ד ליטל אריאלי, עתרה לגזור על הנאשם מאסר על תנאי.

אשר למתחם העונש ההולם, טענה שזה נע ממאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בעבודות שירות. בטיעוניה הדגישה לחומרה את הפגיעה בערכים המוגנים ואת אי קבלת האחריות ומנגד את היעדר ההרשעות הקודמות, את סכום הכסף הנמוך, ואת השבת הכסף למתלונן. בשאלת ההרשעה טענה שהנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה ועל כן אין מקום לבטל את הרשעתו.

4. ב"כ הנאשם, עו"ד בועז כרמל עתר לבטל את הרשעתו של הנאשם ולהסתפק בעונש של התחייבות, לחלופין ביקש להתחשב בנאשם ולגזור עליו עונש קל ככל הניתן.

אשר לביטול ההרשעה, טען שהרשעה בעבירת גניבה תיפגע פגיעה בלתי הפיכה ביכולתו של הנאשם למצוא מקור פרנסה, ובהינתן שהוא מפרנס יחיד למשפחתו, ייגרם לו נזק חמור אשר יהיה גדול לאין שיעור מהתועלת שיש בהרשעתו לאינטרס הציבורי.

בטיעוניו הפנה לשורת השיקולים בנוגע לביטול הרשעה אשר צוטטו מפי מנהלת שירות המבחן בע"פ כתב נגד מדינת ישראל וטען שרובם מתקיימים בנאשם. כך טען שמדובר בעבירה ראשונה ויחידה, ללא תכנון מוקדם, חומרת העבירה ונסיבות ביצועה הן קלות, מידת הפגיעה באחרים אף היא קלה שכן הכסף הוחזר לנפגע, ואין סיכוי שהנאשם יחזור על המעשה.

את טיעוניו חתם בהצגת אסופת מכתבי הערכה והוקרה שקיבל הנאשם ממעסיקיו לאורך השנים אשר מלמדים על אופיו ותפקודו בעבודתו, וביקש להתחשב בתוכן וברצף של מכתבים אלה.

דברי הנאשם

5. הנאשם ניצל את זכותו למילה האחרונה. בדבריו לפניי אמר שטעה, סיפר שיש לו ילדים ואימא זקנה שהוא מפרנס וביקש שלא להרשיעו. לשאלת בית המשפט השיב שאינו עובד כיום.

דין והכרעה

ביטול הרשעה

6. לא מצאתי שהנאשם עומד במבחנים שהותוו בפסיקה לשם ביטול הרשעה ועל כן החלטתי להותיר את הרשעתו על כנה.

7. כידוע, נקבעו המבחנים לביטול הרשעת נאשם בע"פ 2083/96 **כתב נגד מדינת ישראל** (21.08.1997) (להלן: "**הלכת כתב**"). נקבע, כי כדי להימנע מהרשעתו של נאשם, על הנאשם להוכיח שמתקיימים בעניינו שני תנאים מצטברים: האחד - הרשעתו צפויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו; והשני - סוג העבירה, על רקע נסיבות המקרה, מאפשר לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי ביתר שיקולי הענישה.

8. בהתייחס לתנאי בדבר פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, פגיעה שעלולה להיגרם מעצם הרשעתו, נפסק שעל בית-המשפט להשתכנע כי: "הפגיעה בנאשם הכרוכה בהרשעה אינה שקולה כנגד מידת הפגיעה באינטרס הציבורי בשל ביטול ההרשעה" (ע"פ 3554/16 **יעקובוביץ נגד מדינת ישראל** (11.06.2017)).

9. עוד נקבע בפסיקה כי על הטוען לאי הרשעה להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי העלול להיגרם לנאשם כתוצאה

מהרשעתו ולענין זה אין די באפשרויות תיאורטיות- עתידיות (רע"פ 118/2012 פריגין נגד מדינת ישראל
01.01.2013).

10. אשר לתנאי הראשון שעניינו פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, לא מצאתי שתנאי זה מתקיים בנאשם.

11. הנאשם לא הצביע על נזק קונקרטי כלשהו שייגרם לו כתוצאה מהרשעתו, זולת ההכבדה המובנית שיש בהרשעה על יכולתו למצוא מקור פרנסה, הכבדה שהיא נחלתו של כל מי שהורשע בדינו. הנאשם לא תמך את טענותיו בנתון קונקרטי כלשהו כגון הצבעה על מקום עבודה ספציפי שאליו פנה, או על לימודי מקצוע אשר דורש היעדר הרשעות וכיו"ב. כך גם לא הונח לפניי תסקיר מטעם שירות המבחן שממליץ על ביטול הרשעתו, אף שביטול ההרשעה אינו מותנה בכך.

12. משמצאתי שהנאשם אינו עומד בתנאי הראשון של הלכת כתב, ממילא אין עוד צורך לדון בתנאי השני. על כן החלטתי אפוא להותיר את הרשעתו על כנה.

13. אעיר שביטול הרשעת הנאשם ללא בסיס מוצק בדין, יוביל למצב בלתי נסבל של שרירות וחוסר שוויון באכיפה באופן שדינם של נאשמים דומים, ייגזר באופן שונה. רק דבקות בכללים שהותוו בפסיקה, תוביל לשוויון באכיפה. כיוון שלא ניתן להחריג את הנאשם מכללים אלה באופן שלא יהווה תקדים למקרים אחרים, לא ניתן לבטל את הרשעתו למרות הצער שבדבר.

קביעת מתחם העונש ההולם

14. כידוע, העיקרון המנחה בקביעת העונש הוא **עיקרון ההלימה**, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו (להלן: "**העיקרון המנחה**").

בית המשפט מצווה לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

15. במקרה דנא, **הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו** הם אלה:

ערך השמירה על קניינו של אדם;

כיוון שהאירוע התרחש בין כותלי בית חולים והמתלון היה באותה עת מאושפז, נפגעו:

ערך ההגנה על חולים המאושפזים בבתי החולים;

ערך שמירת האמון שבין חולים מאושפזים לבית החולים;

כיוון שהנאשם היה עובד בית החולים נפגע ערך ההגנה על האמון שבין בית החולים לעובדיו ומניעת מעילה באמון זה לצורך הבטחת פעילותו התקינה של בית החולים.

16. לעניין **מידת הפגיעה בערכים המוגנים**; מצאתי שזו בלתי מבוטלת בפן המהותי, אולם אינה מן הגבוהות שבפגיעות בפן הכמותי. מחד גיסא המעשה כשלעצמו הוא חמור ויש בו ביטוי חריף של הפרת אמון מצד הנאשם, הן כלפי בית החולים והן כלפי החולים אשר שמים את מבטחם בבית החולים ובעובדיו. מאידך גיסא סכום הגניבה הוא נמוך ועמד על 220 ₪. עם זאת, גובה הסכום נגזר מההזדמנות ולא מהכוונה, כך שיש להניח שלו היה סכום כסף גבוה יותר בתיק, מסתמא היה נגב.

לסיכום חלק זה יאמר שתהיה זו טעות להשקיף על המעשה רק בפריזמה של סכום הגניבה ולהגדיר אותו בשל כך כקל ערך. יש להבין אפוא להדגיש ולהטעים שחומרת המעשה ממוקדת בראש ובראשונה בפגיעה בחולה מאושפז תוך מעילה באמון החולה ובאמון בית החולים.

17. לעניין **מדיניות הענישה הנוהגת**, בחינת גזרי דין בעבירות דומות מעלה שבתי המשפט נוהגים להטיל מאסרים מותנים לצד קנסות. לעניין מתחמי העונש ההולם בעבירות גניבה, ראו רע"פ 7224/14 **פרנסקי נגד מדינת ישראל** (10.11.2014) שם לא התערב בית המשפט העליון במתחם עונש הולם לעבירת גניבה שעמד על מאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר בפועל. יש לציין שעבירת הגניבה שם, חמורה מהעבירה בתיק שלפנינו, ברם ניתן להסיק מפסק הדין את המתחם על דרך ההפחתה. וראו את מתחם העונש ההולם שנקבע בת"פ (ת"א) 50018-07-17 **מדינת ישראל נגד אלנבארי** (14.05.2020) שאף הוא עוסק במקרה חמור יותר ואת פסקי הדין שאזכרו שם.

18. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה**; העבירה נעברה באופן ספונטני תוך ניצול הזדמנות שנקרתה בדרכו של הנאשם וללא תכנון מוקדם.

ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה**; הנאשם הוא שנטל את התיק מלובי המחלקה, הוא שנכנס עם התיק לחדר הכביסה והוא שנטל מהתיק את סכום הכסף כדי לגנובו. בעשותו כן מעל הנאשם באמון שנתן בו מעבידו ובאמון שנתנו בו החולים, ופגע בקניינו של חולה שהיה מאושפז במקום ושעליו מחויב היה בית החולים להגן. לפיכך הנאשם הוא שנושא לבדו באחריות למעשה ולהשלכותיו.

ג. **הנזק שנגרם או שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**; הסכום שנגנב היה בן 220 ₪ ובסופו של אירוע הוחזרו למתלונן 320 ₪ דהיינו עוד מאה ₪ שהיו שייכים לנאשם. כך שהנאשם העמיד את המתלונן בסיכון לגניבת כספו ברם בסופו של

יום לא נגרם למתלונן נזק כספי כלשהו.

19. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 י"ג), ולאחר שקלול מכלול הנסיבות והשיקולים במקרה דנא, אני סבור **שמתחם העונש ההולם את המעשה נע בין מאסר על תנאי שלצדו קנס או התחייבות או פיצוי, ועד מאסר קצר בעבודות שירות שלצדו אחד או יותר מהעונשים הנלווים: מאסר על תנאי, קנס, התחייבות, ופיצוי.**

20. במקרה דנא, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

21. בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** ולתת להן משקל, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

בהתאם לכך נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו ובבני משפחתו;**
התרשמתי שהרשעתו של הנאשם בעבירת גניבה פגעה פגיעה קשה בו ובדימויו העצמי. דומני שהשילוב שבין הרשעתו לגילו, משליך באופן ישיר על יכולתו להשתקם בפן התעסוקתי. כפועל יוצא מכך נפגעים גם בני משפחתו הסמוכים על שולחנו.

ב. **הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו;** הנאשם פוטר מעבודתו בבית החולים ואיבד את מקור פרנסתו. יש להניח שלנוכח טיב הרשעתו, יקשה עליו למצוא פרנסה בעתיד בתחום שבו עבד.

ג. **אי נטילת אחריות של הנאשם על מעשיו;** הנאשם כפר באשמתו ובחר לנהל את התיק ולהיאבק על חפותו. לנאשם שמורה זכותו לטעון לחפותו ולהאמין בה, ואין לזקוף זאת לחובתו, כך נקבע במפורש בסעיף 40(א)(6) לחוק העונשין שזו לשונו: "...ואולם כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא יזקפו לחובתו". עם זאת, משכפר הנאשם באשמה והוא אינו מקבל אחריות מלאה, מצטער על המעשה ומתחרט עליו, לא יוכל ליהנות מההקלות השמורות למי שהודה.

ד. **חלוק הזמן מעת ביצוע העבירה;** העבירה נעברה בחודש ספטמבר 2017. אתחשב בחלוק הזמן במובן זה שמאז יום האירוע לא נפתחו לחובת הנאשם תיקים חדשים, מה שמאפשר להניח לטובתו שמדובר במקרה חריג להתנהלות

השגרתית ולאורחות חייו הנורמטיביים.

ה. **היעדר עבר פלילי;** לנאשם אין הרשעות קודמות.

22. משנתתי דעתי לכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הגעתי לכלל מסקנה שיש למקם את הנאשם **ברף התחתון של מתחם העונש ההולם**. ברם כיוון שהמאשימה עתרה למאסר על תנאי ללא עונש נלווה לצדו, אגזור על הנאשם מאסר על תנאי בלבד.

סוף דבר

23. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים הרלוונטיים ואת טיעוני הצדדים, החלטתי לגזור על הנאשם עונש כדלקמן:

א. **מאסר בן חודשיים שאותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום עבירת גניבה ויורשע בה בתוך התקופה או לאחריה.**

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ל' אב תש"פ, 20 אוגוסט 2020, במעמד הצדדים.